

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

Klasa: 003-08/17-04/03

Urbroj: 341-01-17-01

Zagreb, 15. prosinca 2017.

Hrvatska energetska regulatorna agencija na temelju članka 11. stavka 1. točke 11. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) i članka 27. stavka 1. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 28/13, 14/14 i 16/17), na 30. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije održanoj 15. prosinca 2017., donosi sljedeću

ODLUKU

1. Daje se odobrenje energetsom subjektu PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb, na Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. – 2027., kojega je energetski subjekt PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88A, Zagreb, dostavio Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji dopisom klasa: PL-17/3107, urbroj: U/IP1-17-1, od 31. kolovoza 2017. te dopisom klasa: 16/2941, urbroj: U/IP1-17-12, od 24. studenoga 2017.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Energetski subjekt PLINACRO d.o.o. Savska cesta 88A, Zagreb (dalje: PLINACRO d.o.o.), dostavio je, u skladu s člankom 27. stavkom 1. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 28/13, 14/14 i 16/17), dopisom klasa: PL-17/3107, urbroj: U/IP1-17-1, od 31. kolovoza 2017. te dopisom klasa: 16/2941, urbroj: U/IP1-17-12, od 24. studenoga 2017. Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) na odobrenje Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. – 2027. (dalje: Desetogodišnji plan).

U postupku izrade Desetogodišnjeg plana HERA je održala sastanke s predstavnicima energetskog subjekta PLINACRO d.o.o. dana 9. svibnja 2017., 22. svibnja 2017. te 20. studenoga 2017.

U Desetogodišnjem planu su investicije u plinski transportni sustav razvrstane u dvije vremenske faze, i to na preostale godine drugog regulacijskog razdoblja 2018. – 2021., te na razdoblje 2022. – 2027., pri čemu su investicijski projekti podijeljeni u 4 grupe:

- projekti grupe A – projekti za koje je prethodnim razvojnim planovima odobrena konačna investicijska odluka (odlukom ministarstva nadležnog za energetiku ili HERA-e) i koji se

planiraju staviti u uporabu u preostalim godinama drugog regulacijskog razdoblja 2018. – 2021.,

- projekti grupe B – projekti za koje se predlaže konačna investicijska odluka i koji se planiraju staviti u uporabu u preostalim godinama drugog regulacijskog razdoblja 2018. – 2021.,
- projekti grupe C – projekti za koje se razmatra stavljanje u uporabu u razdoblju 2018. – 2021.,
- projekti grupe D – projekti za koje se razmatra stavljanje u uporabu u razdoblju nakon 2021. godine.

Investicijski projekti podijeljeni su na sljedeće grupe projekata:

- plinovodi,
- mjerno redukcijske stanice,
- plinski čvorovi,
- napuštanje objekata za koje se očekuje da će biti izvan funkcije,
- kompresorske stanice,
- nadzor i upravljanje,
- sustav tehničke zaštite,
- pogonski objekti,
- razvoj novih tehnologija.

Pregled svih investicijskih projekata planiranih Desetogodišnjim planom, prema navedenim grupama, prikazan je u sljedećoj Tablici.

u 000 kn

UKUPNA PLANIRANA ULAGANJA U RAZVOJ PLINSKOG TRANSPORTNOG SUSTAVA ZA RAZDOBLJE 20178.-2027.											
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2018.- 2027.
Plinovodi	811.211	926.846	1.095.121	1.194.173	1.476.422	766.565	1.125	150.459	293.073	95.282	6.810.277
Mjerno redukcijske stanice	63.051	43.538	9.188	4.883	15.750	5.625	0	1.875	1.875	0	145.785
Plinski čvorovi	9.225	16.500	3.375	5.625	15.000	22.500	0	0	0	0	72.225
Napuštanje objekata izvan funkcije	1.002	5.042	375	0	0	0	0	0	0	0	6.419
Kompresorske stanice	135.000	35.130	64.738	321.000	145.260	112.500	37.500	0	0	0	851.128
Nadzor i upravljanje	16.425	6.000	3.750	11.250	7.875	11.625	14.033	7.500	3.750	7.500	89.708
Sustav tehničke zaštite	1.110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.110
Pogonski objekti	1.125	3.750	4.125	0	0	0	0	0	0	0	9.000
Razvoj novih tehnologija	375	375	375	375	375	375	375	375	375	375	3.750
SVEUKUPNO	1.038.524	1.037.181	1.181.047	1.537.306	1.660.682	919.190	53.033	160.209	299.073	103.157	7.989.402

Pregled investicijskih projekata grupe A i grupe B planiranih Desetogodišnjim planom, prikazan je u sljedećoj Tablici.

u 000 kn

UKUPNA PLANIRANA ULAGANJA U RAZVOJ PLINSKOG TRANSPORTNOG SUSTAVA U RAZDOBLJU 2018.-2021. ZA PROJEKTE GRUPE A I GRUPE B					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.-2021.
Plinovodi	119.481	61.185	0	0	180.666
Mjerno redukcijske stanice	42.376	0	0	0	42.376
Plinski čvorovi	1.875	0	0	0	1.875
Napuštanje objekata izvan funkcije	159	1.644	0	0	1.803
Kompresorske stanice	135.000	35.130	0	0	170.130
Nadzor i upravljanje	9.030	3.750	3.750	11.250	27.780
Sustav tehničke zaštite	1.110	0	0	0	1.110
SVEUKUPNO	309.031	101.709	3.750	11.250	425.740

Analizom dostavljenog Desetogodišnjeg plana HERA je utvrdila da se, u skladu s člankom 27. stavkom 2. Zakona o tržištu plina, u njemu:

- planiraju učinkovite mjere koje jamče dostatnost transportnog sustava i sigurnost opskrbe plinom,
- ukazuje sudionicima na tržištu plina na glavnu transportnu infrastrukturu koju treba izgraditi ili proširiti u regulacijskom razdoblju,
- obuhvaćaju investicije o kojima je već donesena odluka i utvrđuju nove investicije koje treba realizirati u regulatornom razdoblju,
- daje vremenski okvir realizacije za sve investicijske projekte,
- daje desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

Nadalje, HERA je utvrdila da Desetogodišnji plan, u skladu s člankom 27. stavkom 3. Zakona o tržištu plina, sadržava:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju transportnog sustava, uključujući plan stavljanja u uporabu plinovoda i ostalih objekata transportnog sustava, u naturalnim i financijskim pokazateljima,
- studiju opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potražnje i opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj te izvore financiranja planiranih investicija,
- analize i podloge na kojima se zasniva desetogodišnja projekcija razvoja transportnog sustava.

Osim toga, HERA je utvrdila da je Desetogodišnji plan, sukladno članku 27. stavku 4. Zakona o tržištu plina:

- izrađen na temelju Strategije energetskega razvoja Republike Hrvatske,
- usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava Europske unije prema Uredbi (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009.

o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (Tekst značajan za EGP) (SL L 211, 14.8.2009.).

Istovremeno, HERA napominje da, iako je Desetogodišnji plan izrađen na temelju Strategije energetskeg razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 130/09) (dalje: Strategija) koju je Hrvatski sabor usvojio 2009. godine, projekcije potrošnje plina u Desetogodišnjem planu za razdoblje 2018. – 2027. izrađene su prema istraživanju plinskog tržišta koje je proveo PLINACRO d.o.o. sredinom 2017. godine, odnosno prema rezultatima izravne ankete potrošača plina, a čiji rezultati pokazuju da će, u odnosu na potrošnju plina iz 2016. godine, doći do povećanja potrošnje plina koje će se nastaviti sve do uključivo 2027. godine. Navedeno povećanje potrošnje plina u planskom razdoblju 2018. – 2027. godine rezultat je porasta potrošnje u segmentu kupaca na distribucijskim sustavima po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,67%, a također i porasta potrošnje plina krajnjih kupaca na transportnom sustavu po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,22%. Projekcija potrošnje plina za energetske transformacije, odnosno za proizvodnju električne i toplinske energije, pokazuje kontinuiranu potrošnju u sljedećem desetogodišnjem razdoblju 2018. – 2027., koja je međutim u usporedbi s podacima iz prethodnog Desetogodišnjeg plana 2017. – 2026. u razdoblju nakon 2021. godine manja za 23 do 31%. Isto tako, eventualno ostvarenje planiranog investicijskog projekta LNG terminala na otoku Krku, čije je stavljanje u uporabu planirano u 2020. godini, rezultiralo bi značajnim povećanjem transportiranih količina plina, sukladno rezultatima neobvezujuće faze postupka prikupljanja ponuda za zakup kapaciteta provedene sredinom 2017. godine. Nadalje, uz ostvarenje projekta jadransko-jonskog plinovoda (IAP), čije se potencijalno stavljanje u uporabu planira u 2023. godini, ukupne transportirane količine plina dodatno bi se povećale.

Usklađenost Desetogodišnjeg plana s Programom provedbe Strategije energetskeg razvoja, sukladno članku 27. stavku 4. podstavku 1. Zakona o tržištu plina, HERA nije mogla provjeriti s obzirom da isti nije donesen do dana donošenja ove Odluke.

U pogledu usklađenosti Desetogodišnjeg plana s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja transportnog sustava Europske unije (dalje: Europski plan), HERA je utvrdila da su svi projekti koji su sadržani u zadnjem usvojenom Europskom planu za razdoblje 2017. – 2026., objavljenom 28. travnja 2017. na internetskim stranicama Europske mreže operatora transportnih sustava za plin (dalje: ENTSG), obuhvaćeni i Desetogodišnjim planom. Navedeni investicijski projekti su:

- interkonekcijski plinovod Lučko–Zabok–Rogatec (HR/SLO),
- kompresorska stanica KS1,
- LNG evakuacijski plinovod Omišalj–Zlobin,
- LNG evakuacijski plinovod Zlobin–Bosiljevo–Sisak–Kozarac,
- LNG evakuacijski plinovod Kozarac–Slobodnica,
- kompresorske stanice KS2 i KS3,
- interkonekcija Slobodnica–Bosanski Brod (HR/BiH),
- južna interkonekcija HR/BiH,
- Jonsko–Jadranski plinovod (IAP),
- interkonekcija Slobodnica–Sotin–Bačko Novo Selo (HR/SRB),
- zapadna interkonekcija HR/BiH,
- interkonekcija Umag–Koper (HR/SLO).

Dodatno, HERA napominje kako je uočeno odstupanje u navedenim godinama stavljanja u uporabu za pojedine investicijske projekte u Desetogodišnjem planu u odnosu na Europski plan. Naime, kompresorska stanica KS1 se Desetogodišnjim planom planira staviti u uporabu u 2019. godini, a prema Europskom planu u 2017. godini. Nadalje, plinovodi Ploče–Dubrovnik i Dubrovnik–

Prevlaka–Dobreč prema Desetogodišnjem planu stavlja se u uporabu u 2023. godini, a prema Europskom planu hrvatska dionica Jadransko-jonskog plinovoda (IAP) u 2022. godini. Također, u Europskom planu je uočeno odstupanje u godini stavljanja u uporabu hrvatsko-slovenske interkonekcije Zabok–Rogatec, pri čemu PLINACRO d.o.o. planira stavljanje plinovoda Zabok–Jezerišće–Sotla u uporabu u 2021. godini, a slovenski operator plinskog transportnog sustava PLINOVODI d.o.o. planira nadogradnju interkonekcije Rogatec u 2020. godini. Također, u Europskom planu je uočeno odstupanje u godini stavljanja u uporabu zapadne interkonekcije HR/BiH (plinovod Lička Jesenica–Rakovica-Bihać), pri čemu PLINACRO d.o.o. planira stavljanje iste u uporabu u 2027. godini, a BiH operator plinskog transportnog sustava BH-Gas d.o.o. u 2023. godini. Vezano za navedena odstupanja, HERA napominje kako je sve projekte koji se planiraju Desetogodišnjim planom potrebno potpuno uskladiti kako s Europskim planom, tako i s razvojnim planovima susjednih operatora transportnog sustava. Naime, navedeno usklađenje bit će jedan od preduvjeta za odobravanje predmetnih investicija u sklopu narednih desetogodišnjih planova razvoja plinskog transportnog sustava.

HERA je, u skladu s člankom 27. stavkom 4. podstavkom 3. Zakona o tržištu plina, provela postupak savjetovanja o Desetogodišnjem planu sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima transportnog sustava kroz javnu raspravu koja je trajala od 28. studenoga do 12. prosinca 2017. godine.

Tijekom trajanja savjetovanja očitovanja na prijedlog Desetogodišnjeg plana dostavili su: PETROKEMIJA d.d., Kutina, BH-GAS d.o.o., Sarajevo, i PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o., Vukovar. Po završetku javnog savjetovanja PLINACRO d.o.o. je, na zahtjev HERA-e, 14. prosinca 2017. godine dostavio očitovanje na sve zaprimljene primjedbe prethodno navedenih subjekata. Sukladno dostavljenom očitovanju energetskog subjekta PLINACRO d.o.o., koje je HERA prihvatila, nije bilo potrebno korigirati Desetogodišnji plan.

Rezultati provedenog javnog savjetovanja o prijedlogu Desetogodišnjeg plana objavljeni su na internetskim stranicama HERA-e.

Temeljem navedenog, konstatira se da Desetogodišnji plan, uzimajući u obzir očitovanje energetskog subjekta PLINACRO d.o.o., obuhvaća sve investicijske potrebe prepoznate tijekom savjetodavnog postupka, odnosno PLINACRO d.o.o. je, u skladu s člankom 27. stavkom 4. podstavkom 3. Zakona o tržištu plina, prilikom izrade Desetogodišnjeg plana sagledao potrebe svih postojećih ili potencijalnih korisnika transportnog sustava.

Vezano za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za transport plina sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina („Narodne novine“, broj 85/13, 158/13 i 118/15), HERA napominje da se odobrenjem ovog Desetogodišnjeg plana u vrijednost reguliranih sredstava koja su osnova za utvrđivanje dozvoljenih prihoda i iznosa tarifnih stavki za transport plina za preostale godine drugog regulacijskog razdoblja 2018. – 2021. uključuju samo projekti grupe A i projekti grupe B, što ne isključuje sufinanciranje projekata grupe A i B korištenjem bespovratnih sredstava Europske unije.

Za projekte grupe C i projekte grupe D, odnosno projekte za koje se razmatra stavljanje u uporabu u razdoblju 2018. – 2027., a za koje nije odobrena niti se predlaže konačna investicijska odluka, HERA napominje da odobrenje ovog Desetogodišnjeg plana ne predstavlja uključivanje vrijednosti istih u buduću vrijednost reguliranih sredstava. Za navedeno razdoblje, u skladu s člankom 27. stavkom 2. Zakona o tržištu plina, daje se projekcija razvoja transportnog sustava i vremenski okvir realizacije projekata. Stoga će se opravdanost realizacije navedenih projekata, kao i mogućnost i opravdanost financiranja istih projekata kroz tarifne stavke za transport plina, zasebno razmatrati prilikom odobravanja budućih desetogodišnjih planova razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske.

Dodatno, HERA napominje da energetski subjekt PLINACRO d.o.o., u svrhu financiranja svih projekata iz ovog Desetogodišnjeg plana, napore prvenstveno treba usmjeriti k mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava Europske unije. Naime, dio razvojnih projekata planiranih Desetogodišnjim planom nalazi se na PCI listi (Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/89 od 18. studenoga 2015. o izmjeni Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s popisom projekata od zajedničkog interesa Unije), kao i na listi projekata od interesa Energetske zajednice (PECI projekti) te na listi projekata povezivanja srednje i jugoistočne europske (CESEC). Kako se navodi u Desetogodišnjem planu, PLINACRO d.o.o. je za dio investicijskih projekata već dobio bespovratna sredstva Europske unije, a preostale investicijske projekte namjerava nominirati za dobivanje bespovratnih sredstava iz fondova Europske unije. No, ukoliko se u narednim godinama utvrdi da ne postoje mogućnosti značajnijeg sufinanciranja iz sredstava EU, bit će potrebno izmijeniti vremenski okvir realizacije i/ili sadržaj predmetnih projekata. Isto će HERA imati u vidu prilikom odobravanja sljedećeg desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2019. – 2028. godine, kao i narednih desetogodišnjih planova.

HERA naglašava da će za odobravanje financijski značajnijih investicijskih projekata u sklopu narednih desetogodišnjih planova, a koji su dijelom uključeni u planirani iznos reguliranih sredstava za drugo regulacijsko razdoblje ili će biti uključeni za naredna regulacijska razdoblja, biti potrebno detaljno obrazložiti razloge planiranog ulaganja te dokazati opravdanost ulaganja za svaki investicijski projekt. Pri tome posebnu pažnju treba usmjeriti na investicijske projekte koji su ovisni o ostvarenju nekog drugog investicijskog projekta (LNG terminala i IAP-a), odnosno projekte evakuacijskih plinovoda LNG terminala, interkonekcija i kompresorskih stanica. HERA naglašava da će za projekte koji će rezultirati povećanjem tehničkog kapaciteta na ulazima i izlazima iz transportnog sustava, biti potrebno provesti postupak za prošireni kapacitet sukladno odredbama poglavlja V. Uredbe Komisije (EU) 2017/459 od 16. ožujka 2017. o uspostavljanju mrežnih pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 984/2013, i to prije uvrštenja pojedinog projekta u desetogodišnji plan i zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki. Rezultati provedenog postupka za prošireni kapacitet biti će ključan parametar za utjecaj ostvarenja projekta na ukupnu iskorištenost plinskog transportnog sustava, na otklanjanje rizika od neiskorištenog kapaciteta, te konačno na isplativost projekta na dugoročnoj osnovi i na odluku o investiranju. Ukoliko će, uz zadovoljenje prethodno navedenog, ostvarenje projekta istovremeno generirati pozitivan utjecaj na kretanje buduće transportne tarife, projekt će biti prihvatljiv i s regulatornog stajališta. U tom smislu, studijom opravdanosti planiranih investicija, osim projekcije osnovnih financijskih izvještaja i izvora financiranja planiranih investicija te financijske analize isplativosti planiranih projekata, potrebno je dodatno obuhvatiti sve realne ekonomske i društvene koristi koje će određeni projekti generirati te na sveobuhvatan i razumljiv način dokazati potrebitost gradnje i ostvarenja istih.

Slijedom navedenoga, HERA daje odobrenje na Desetogodišnji plan, pa je odlučeno kao u točki 1. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici HERA-e te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

